

Soạn sử 6 sách Kết nối tri thức - Hướng dẫn **soạn bài 5 trang 20 sgk Lịch sử và địa lí 6** theo chương trình SGK mới bộ *Kết nối tri thức với cuộc sống* giúp các em tìm hiểu rõ hơn về sự phát triển của xã hội nguyên thủy cùng những đặc điểm về đời sống xã hội.

Mục tiêu cần đạt:

- Nắm được các giai đoạn phát triển của xã hội nguyên thủy
- Nêu được những đặc điểm chính về đời sống vật chất, tinh thần, tổ chức xã hội của xã hội nguyên thủy
- Nêu được đôi nét về đời sống của người nguyên thủy trên đất nước Việt Nam

I. Trả lời câu hỏi phần kiến thức mới bài 5 sách Kết nối tri thức

1. Câu hỏi trang 21 Sử 6 sgk Kết nối tri thức

- Xã hội nguyên thủy đã trải qua những giai đoạn phát triển nào?
- Dựa vào bảng (tr.20), hãy cho biết đời sống vật chất, tinh thần và tổ chức xã hội của Người tối cổ và Người tinh khôn.

Gợi ý trả lời:

- Xã hội nguyên thủy đã trải qua 2 giai đoạn phát triển kéo dài hàng triệu năm đó là: bầy người nguyên thủy và công xã thị tộc.
- Đời sống vật chất, tinh thần và tổ chức xã hội của Người tối cổ và Người tinh khôn dựa theo bảng hệ thống các giai đoạn phát triển của xã hội nguyên thủy trên thế giới (trang 20):

- Người tối cổ:

- + Đời sống vật chất: Sống trong hang động, dựa vào săn bắt và hái lượm.
- + Đời sống tinh thần: Biết làm đồ trang sức, vẽ tranh trên vách đá,...
- + Tổ chức xã hội: Sống thành bầy, có người đứng đầu, có sự phân công lao động và cùng chăm sóc con cái.

- Người tinh khôn:

- + Đời sống vật chất: Biết trồng trọt, chăn nuôi, dệt vải và làm gốm.
- + Đời sống tinh thần: Biết làm đồ trang sức tinh tế hơn, làm tượng bằng đá hoặc đất nung,... Đã có tục chôn người chết và đời sống tâm linh.
- + Tổ chức xã hội: Công xã thị tộc gồm 2, 3 thế hệ, có cùng dòng máu, làm chung và hưởng chung. Nhiều thị tộc họ hàng, sống cạnh nhau tạo thành bộ lạc.

2. Câu hỏi trang 23 Sử 6 sgk Kết nối tri thức

- Em nhận thấy kĩ thuật chế tác công cụ Bắc Sơn có điểm gì tiến bộ hơn so với Núi Đọ?
- Khai thác kênh hình và thông tin ở mục 2, hãy cho biết những nét chính về đời sống vật chất, tinh thần của người nguyên thủy trên đất nước Việt Nam.

Gợi ý trả lời:

- Kĩ thuật chế tác công cụ ở Bắc Sơn tiến bộ hơn so với Núi Đọ bởi họ đã biết cải tiến công cụ. Từ chỗ chỉ biết ghè đẽo, họ đã biết mài đá, tạo ra nhiều loại công cụ khác nhau nhọn, sắc hơn, dễ cầm nắm, thuận tiện cho lao động và mang lại năng suất cao hơn.
- Những nét chính về đời sống vật chất, tinh thần của người nguyên thủy trên đất nước Việt Nam:

- Về đời sống vật chất:

+ Sống chủ yếu trong các hang động, mái đá hoặc các túp lều lợp bằng cỏ khô hay lá cây.

+ Nguồn thức ăn bao gồm cả những sản phẩm săn bắn, hái lượm và tự trồng trọt, chăn nuôi.

- Về đời sống tinh thần:

+ Trong các di chỉ, người ta đã tìm thấy nhiều viên đất nung có dùi lỗ và xâu thành chuỗi, nhiều vỏ ốc biển được mài thủng, có thể xâu dây làm đồ trang sức, những bộ đàn đá, vòng tay,... Hoa văn trên đồ gốm cũng dần mang tính chất nghệ thuật, trang trí.

+ Trong nhiều hang động, người ta đã phát hiện các mộ táng, có chôn theo công cụ và đồ trang sức.

II. Hướng dẫn trả lời câu hỏi Luyện tập và vận dụng

1. Câu hỏi luyện tập 1 trang 23 Sử 6 sgk Kết nối tri thức

- Theo em, lao động có vai trò như thế nào trong việc làm thay đổi con người và cuộc sống của người nguyên thủy?

Gợi ý trả lời:

Vai trò của lao động trong việc làm thay đổi con người và cuộc sống của người nguyên thủy:

- Lao động giúp tạo ra thức ăn, của cải cho con người

- Trong quá trình lao động, tìm kiếm thức ăn, đôi bàn tay của người nguyên thủy dần trở nên khéo léo, cơ thể cũng dần biến đổi để trở thành Người hiện đại.

- Nhờ có lao động, con người đã từng bước tự cải biến, hoàn thiện mình và làm cho đời sống ngày càng phong phú hơn.

2. Câu hỏi luyện tập 2 trang 23 Sử 6 sgk Kết nối tri thức

- Đời sống vật chất, tinh thần và tổ chức xã hội của Người tinh khôn có những điểm nào tiến bộ hơn so với Người tối cổ?

Gợi ý trả lời:

Đời sống của Người tối cổ có những điểm tiến bộ hơn so với đời sống của Người tinh khôn đó là:

- Không sống theo bầy mà theo từng thị tộc: các nhóm nhỏ, gồm vài chục gia đình, có họ hàng gần gũi với nhau. Những người cùng thị tộc đều làm chung, ăn chung và giúp đỡ lẫn nhau trong mọi công việc.
- Biết trồng rau, trồng lúa, chăn nuôi gia súc, dệt vải, làm đồ gốm và đồ trang sức như vòng tay, vòng cổ.
- Đời sống được cải thiện hơn, thức ăn kiếm được nhiều hơn và sống tốt hơn, vui hơn.

3. Câu hỏi vận dụng 3 trang 23 Sử 6 sgk Kết nối tri thức

- Tìm trên lược đồ hình 4 (tr.22) kết hợp với tra cứu thông tin từ sách, báo và internet, hãy cho biết các di tích thời đồ đá được phân bố ở những tỉnh nào của nước ta ngày nay và sự phân bố đó nói lên điều gì.

Hình 4. Lược đồ di chỉ thời đồ đá và đồ đồng ở Việt Nam

Gợi ý trả lời:

- Di tích thời đồ đá được phân bố ở những tỉnh: Thanh Hóa (Núi Đọ), Quảng Ninh (Hạ Long), Phú Thọ, Vĩnh Yên, Hòa Bình, Hà Tây, Hải Phòng, Hà Giang, Bắc Ninh, Hà Nội, Quảng Bình, Đồng Nai, Bình Phước...

- Ý nghĩa của sự phân bố đó: Các di tích thời đồ đá được tìm thấy ở miền núi, trung du và đồng bằng, ven các con sông lớn như sông Hồng, sông Mê Kông, khu vực ven biển... vì điều kiện đồng bằng là nơi rất thích hợp cho lúa nước hoang và sau này là lúa nước trồng. Các khu vực miền núi tập trung nhiều hang động, là nơi sinh sống; cung cấp nguồn thức ăn do săn bắt hái lượm.

-/-

Vậy là Đọc tài liệu đã vừa cùng các em nghiên cứu xong nội dung hướng dẫn ***soạn sử 6 bài 5: Xã hội nguyên thủy*** thuộc bộ sách giáo khoa Kết nối tri thức với cuộc sống. Hi vọng tài liệu sẽ giúp các em có thể hiểu và nắm chắc nội dung bài học hơn thông qua những lời giải chi tiết cụ thể. Chúc các em học tốt !